

soite

Ihminen keskiössä
Individen i centrum

Ostajan näkökulma luontoperusteisiin työtoimintapalveluihin

28.10.2020

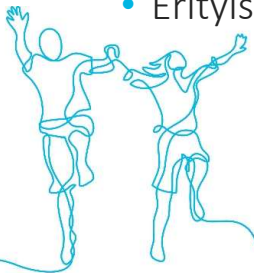
Tanja Witick

Toimialuejohtaja, erityishuoltopiirin johtaja / Kehitysvammahuolto ja vammaispalvelut

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöntekijäyhteistyö Soite

Soite

- Soite - Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä
  - Jäsenkunnat: Kokkola, Kaustinen, Halsua, Kruunupyy, Veteli, Perho, Kannus, Lestijärvi, Toholampi
  - Perus- ja erikoispalvelut sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhteenliittävä kuntayhtymä Keski-Pohjanmaalla
  - Perusterveydenhuolto
  - Sosiaalipalvelut
  - Erikoissairaanhoito
  - Erityishuoltopiiri

26.10.2020

Hanke- Kehitysvammaiset osallisina Green Care-palveluiden kehittämisessä

so te

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Soite ja Green care

- Tausta
  - Alueella useita projekteja asian tiimoilta
  - Soitella muutama palveluntuottaja, joiden asiakkaille tehty maksusitoumukset
- Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminnan tarpeet
  - Asiakkaiden valinnanvapaus ja itsemääräämisoikeus
  - Vaihtoehto toimintakeskus toiminnalle
  - Kasvava asiakaskunta
- Aikuissosiaalityö on ottanut käyttöön
  - Mielensterveys-, päihdepalvelut ja lastensuojelu käyttävät jonkin verran green carea maksusitoumuksella

26.10.2020

Palveluseteli ratkaisuna

- Laajassa käytössä Effectorin palveluseteliratkaisu – tuttu toimintatapana
- Sääntökirja muodostaa tilaajan ja tuottajan välisen sopimuksen (palse.fi)
- Yhteisten pelisääntöjen kokoelma - vastuunjako
- Sääntökirjan laadinnassa kuultiin palveluntuottajia ja sidosryhmiä

- Päivitetään vuosittain periaatteella – ei ole koskaan valmis

26.10.2020

Kohderyhmä

- Lähtökohtaisesti kenelle tahansa – tieto asiakkaan työ- ja toimintakyvystä saadaan vasta kokeilun kautta
- Yleisiä kriteerejä:
  - Kiinnostus GC-toimintaa kohtaan
  - Kyky tehdä itsenäinen päätös osallistumisesta
  - Kyky huolehtia omista perustarpeistaan
  - Kyky itsenäiseen työskentelyyn
  - Kyky työskennellä riittävän pitkä aika, vähintään noin puoli päivää
  - Tietty liikuntakyky, yhteistyökyky, ei merkittävässä määrin uusien tilanteiden/ihmisten pelkoja
- Estäviä tekijöitä:
  - Fyysiset rajoitteet: asiakkaalla tulee olla kyky suoriutua työtehtävistä
  - Vakavat käyttäytymishäiriöt, kyvyttömyys kontrolloida omaa käyttäytymistä
  - Kognitiiviset rajoitteet, esim. kyvyttömyys ottaa vastaan ohjeita
  - Voimakkaat pelot ja allergiat

26.10.2020

Asiakasmäärät ja toimintapäivät

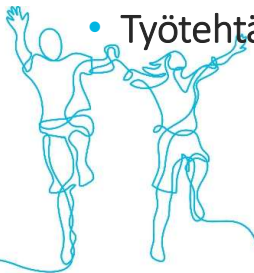
	Asiakkaat	Toimintapäivät	Palveluntuottajat
Syyskuu 2018	6	42	2
Lokakuu 2018	16	87	4
Tammikuu 2019	22	157	4
Toukokuu 2019	31	275	4
Heinäkuu 2019	8	39	4
Joulukuu 2019	31	194	3
Helmikuu 2020	32	247	3
Korona-aikana suljettu			
Elokuu 2020	36	281	5
Syyskuu 2020	40	344	5

26.10.2020

Kokemukset - Asiakkaan näkökulma

- Asiakkaiden kokemukset positiivisia - Toiminta asiakkaan elämässä erittäin merkityksellistä ja vaikuttavaa
  - Toiminta koetaan mielekkääksi ja siihen sitoudutaan. GC-tilalla työt erilaisia kuin toimintakeskuksessa: monipuolisuus ja vaihtelevuus
  - Toiminnalla on kuntouttava vaikutus – käytöshäiriöt, univaikeudet, toimintakyky (sekä fyysinen että psyykinen)
  - Useimmilla asiakkailla jo aikaisempaa kokemusta ja osaamista maatilan töistä
- Työyhteisö on tärkeä, GC-tiloilla on syntynyt uusia ystävyksiä
  - Yhteiset kahvi- ja ruokailuhetket tärkeitä sekä mitä on tarjolla
  - Mahdollisuus työskennellä yksin tai porukassa, miten itsestä tuntuu parhaalta
  - Ohjaus riittävää
  - Osa kaipasi mahdollisuutta jutella omista ongelmista kahden kesken ohjaajan kanssa
- Tutustumiskäynnit ja jonkinlainen ennakkotieto siitä, mitä päivän aikana tapahtuu ovat tärkeitä
- Työtehtävistä erityisen mielekkäitä ne, joissa ollaan tekemisissä eläinten tai erilaisten koneiden kanssa

26.10.2020

Kokemukset - Työntekijöiden näkökulma

- Vaikuttava toimintamalli
- Mahdollistava asiakkaalle
- Tutustuminen green careen on nähty antoisana, virkistävänä
- Uramahdollisuus
- GC-työtoiminnan myötä asiakkaissa nähtävissä positiivisia muutoksia:
- Toimintakeskusten rooli GC-työtoiminnassa – yhteistyö merkittävä
- Pettymyksiä/haasteita:
  - Yrittäjä perui asiakkaan GC-paikan kaikkien valmistelujen ollessa jo valmiina
  - GC-yrittäjiä ei ole löytynyt lähistöltä – kokemus omasta epäonnistumisesta
  - Asiakkaat, jolle itse ajattelisi GC-työtoiminnan soveltuvan, eivät ole siitä kiinnostuneita
  - Pitkiin etäisyyksiin liittyvät haasteet, myös taloudelliset

26.10.2020

Kokemukset - Johdon näkökulma

- Toiminnasta saatu kuntouttava hyöty – vaikuttavuus- erittäin merkittävä
- Tärkeää että kehitysvammaiset henkilöt saavat mahdollisuuden käyttää valinnanvapautta ja itse päättää sisällön työtoimintapäivässään.
- Taloudellisesta näkökulmasta toiminta on kustannusvertailussa joidenkin omien yksiköiden tasossa, toisia yksiköitä merkittävästi kalliimpi.
- Lisää hallinnollista työtä jonkin verran
  - *Päätökset, valvonta jne*

26.10.2020

Kokemukset - Palveluntuottajat

- GC-toiminnan merkitys näkyy konkreettisesti asiakkaiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin paranemisena
- **Ammatillisuus toiminnassa**
  - Siirtymä GC-työtoimintaan yksi asiakas kerrallaan siten, että alussa tukihenkilö mukana
  - Päivissä suhteellisen pysyvä perusrunko, jonka puitteissa voi vuodenajat huomioiden olla variaatioita
  - Eri asiakasryhmien yhteensovittaminen, esim. kehitysvammaiset ja mt-kuntoutujat
  - Turvallisuus-näkökohtien huomioiminen esim. eläinten kanssa työskennellessä
  - Yhteistyö muiden asiakkaiden kuntoutukseen osallistuvien kanssa
- **Työtoiminnan asiakkaat tilan työntekijän roolissa**
  - Kohdataan toinen ihmisenä, ollaan yhdenvertaisina toimijoina saman asian äärellä
  - Työn merkityksellisyys: eläinten hyvinvointi kiinni siitä, miten työt hoidetaan
  - Töiden ohella huomio myös työkykyä ylläpitävään toimintaan
- **Tuki omalle työlle**
  - GC Finland hyvä tukiranka toiminnalle, jonka puitteissa GC-yrittäjillä paljon yhteistyötä: samanhenkiset ja asiasta innostuneet toimijat tukevat ja auttavat toisiaan
  - Soitelta ja alueella toimivilta GC-hankkeilta saatu tuki – sujuva yhteistyö eri toimijoiden kanssa
  - Tietoisuus ja ymmärrys GC-toiminnan todellisesta sisällöstä vielä heikkoa

26.10.2020

Tanja Witick
tanja.witick@soite.fi

Toimialuejohtaja, erityishuoltopiirin johtaja / Vammaispalvelut
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöryhmä Soite

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöryhmä | Mellersta Österbottens social- och hälsovårdssamkommun